

7. LAPLACEOVA TRANSFORMACE.

Definice. Definujeme prostor

$$L_+^1 := \{f(t) : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{C} \text{ měřitelná a } \exists c \in \mathbb{R}, f(t)e^{-ct} \in L^1(0, +\infty)\}.$$

Poznámky.

- $L_+^1 \subsetneq L^1(0, +\infty)$
- $f \in L_+^1 \implies f \in L^1(0, K)$ pro $\forall K < +\infty$ (tj. je lokálně integrovatelná)
- $f(t) = e^{t^2} \notin L_+^1$

Značení. Pro $f(t) \in L_+^1$ značíme

$$c_f = \inf \{c \in \mathbb{R} : f(t)e^{-ct} \in L^1(0, +\infty)\}$$

Obecně $f(t)e^{-cft} \notin L^1$, ale pro libovolné $c > c_f$ je $f(t)e^{-ct} \in L^1$.

Definice. Laplaceovu transformaci funkce $f(t) \in L_+^1$ definujeme

$$\mathcal{L}\{f(t)\}[p] = F(p) = \int_0^{+\infty} f(t)e^{-pt} dt \quad \forall p \in \mathbb{C}, \operatorname{Re} p > c_f.$$

Poznámky.

- přiřazuje funkci $f(t)$ funkci $F(p)$
- definice je korektní: $|f(t)|e^{-\operatorname{Re} pt}$ integrovatelná majoranta
- souvislost s Fourierovou transformací:

$$F(p) = \widehat{[f(x)\chi(x)e^{-\operatorname{Re} px}]}\left(\frac{\operatorname{Im} p}{2\pi}\right).$$

Věta 7.1. [Základní vlastnosti L.t.] Nechť $f(t) \in L_+^1$. Potom

- (1) $F(p) \in \mathcal{H}(\{p \in \mathbb{C} : \operatorname{Re} p > c_f\})$
- (2) $\frac{d^k}{dp^k} F(p) = \mathcal{L}\{(-t)^k f(t)\}[p]$ pro $\forall k \in \mathbb{N}$
- (3) $F(p) \rightarrow 0$ pro $\operatorname{Re} p \rightarrow +\infty$, $\operatorname{Im} p \in \mathbb{R}$ pevné
- (4) $F(p) \rightarrow 0$ pro $\operatorname{Im} p \rightarrow \pm\infty$, $\operatorname{Re} p > c_f$ pevné

Příklady.

- $\mathcal{L}\{1\} = \frac{1}{p}$ ($c_f = 0$)
- $\mathcal{L}\{e^{at}\} = \frac{1}{p-a}$, $\operatorname{Re} p > a = c_f$
- $\mathcal{L}\{t^\alpha\} = \frac{\Gamma(\alpha+1)}{p^{\alpha+1}}$, $\operatorname{Re} p > 0 = c_f$, pro $\alpha > -1$

Věta 7.2. [Vlastnosti L.t.] Nechť $f(t) \in L_+^1$. Potom

- (1) $\mathcal{L}\{f(\alpha t)\}[p] = \frac{1}{\alpha} \mathcal{L}\{f(t)\}[p/\alpha]$ pro $\alpha > 0$, $\operatorname{Re} p > \alpha c_f$

- (2) $\mathcal{L}\{f(t - \alpha)\}[p] = e^{-\alpha p} \mathcal{L}\{f(t)\}[p]$ pro $\alpha > 0, \operatorname{Re} p > c_f$
(3) $\mathcal{L}\{e^{at} f(t)\}[p] = \mathcal{L}\{f(t)\}[p - a]$ pro $a \in \mathbb{C}, \operatorname{Re} p > \operatorname{Re} a + c_f$

Věta 7.3. [L.t. a derivace.] Nechť $f^{(j)}(t) \in L_+^1 \cap C([0, +\infty))$ pro $j = 0, \dots, n$. Potom

$$\mathcal{L}\{f^{(n)}(t)\}[p] = p^n F(p) - \sum_{j=0}^{n-1} p^j f^{(n-1-j)}(0).$$

Speciálně

$$\begin{aligned} \mathcal{L}\{f'(t)\}[p] &= pF(p) - f(0), \\ \mathcal{L}\{f''(t)\}[p] &= p^2 F(p) - f'(0) - pf(0). \end{aligned}$$

Definice. Pro $f(t), g(t) \in L_+^1$ definujeme konvoluci

$$[f * g](t) = \int_0^t f(s)g(t-s) ds \quad t > 0$$

a nula pro $t < 0$.

Úmluva. Funkce z L_+^1 automaticky klademe rovné nula pro $t < 0$.

Lemma 7.1. [Konvoluce v L_+^1 .]

- (1) Nová definice konvoluce je ve shodě s definicí kapitoly 6.
(2) $f, g \in L_+^1 \implies [f * g](t)$ má smysl pro s.v. t a je prvkem L_+^1 . Navíc: $c_{f*g} \leq \max\{c_f, c_g\}$.

Věta 7.4. [L.t. a konvoluce.] Nechť $f(t), g(t) \in L_+^1$. Potom

$$\mathcal{L}\{[f * g](t)\}[p] = \mathcal{L}\{f(t)\}[p] \mathcal{L}\{g(t)\}[p], \quad \operatorname{Re} p > \max\{c_f, c_g\}.$$

Důsledek. [L.t. primitivní funkce.] Nechť $f(t) \in L_+^1$. Označ $h(t) = \int_0^t f(s) ds$. Pozorování: $h = f * 1$. Tedy $\mathcal{L}h[p] = F(p)/p$. Navíc: $c_f \leq \max\{c_f, 0\}$.

Věta 7.5. [Prostota L.t.]

- (1) Nechť $f(t) \in L_+^1$. Jestliže $\exists c^* \in \mathbb{R}$ tak, že $F(p) = 0$ pro všechna $p \in \mathbb{C}$, splňující $\operatorname{Re} p > c^*$, je $f(t) = 0$ skoro všude.
(2) Nechť $f(t), g(t) \in L_+^1$. Jestliže $\exists c^* \in \mathbb{R}$ tak, že $F(p) = G(p)$ pro všechna $p \in \mathbb{C}$, splňující $\operatorname{Re} p > c^*$, je $f(t) = g(t)$ skoro všude.

Věta 7.6. [Inverze L.t.] Nechť $F(p) \in \mathcal{H}(\mathbb{C} \setminus \{z_1, \dots, z_n\})$, nechť $|F(p)| \leq K|p|^{-2}$ pro $|p| > R$. Potom existuje $f(t) \in L_+^1$ tak, že $\mathcal{L}\{f(t)\}[p] = F(p)$. Dále platí vzorce

$$f(t) = \frac{1}{2\pi i} \int_{a-i\infty}^{a+i\infty} F(z)e^{tz} dz = \sum_k \operatorname{res}_{z=z_k} F(z)e^{tz}.$$